

EDITORIAL

Eleccions basques: el problema espanyol

La pressió mediàtica al servei dels dos grans partits espanyols ha servit perquè el president basc Juan José Ibarretxe s'hagi vist forçat a convocar unes noves eleccions, tot i haver estat democràticament escollit per una àmplia majoria de parlamentaris. L'anunci de final de la treva d'ETA va comportar el trencament de l'acord parlamentari entre PNB-EA i EH i la suspensió del Pacte de Lizarra, un pacte que simplement es basava en el respecte a la voluntat dels bascos (precisament allò que els nacionalistes espanyols s'obstinaven a negar). Tot indica que els partits més votats, per aquest ordre, seran la coalició PNB-EA i el PP, que incrementaran el seu suport electoral. El candidat del PNB-EA tornarà a ser Juan José Ibarretxe, i el del PP l'exministre de la Guerra Jaime Mayor Oreja, l'home que més va fer perquè fracassés el Pacte de Lizarra i per rebentar la treva d'ETA. Electoralment no s'equivocava Mayor Oreja: l'activitat sagnant d'ETA perjudica EH i beneficia el PP. Però l'error de càlcul de Mayor Oreja segons el CIS és el candidat pitjor valorat pels bascos tot i comptar amb l'adhesió incondicional dels grans mitjans de comunicació espanyols - pot ser majúscul si la coalició PNB-EA es confirma com la més votada pels bascos i els parlamentaris d'EH tornen a tenir a les seves mans la majoria absoluta al Parlament basc com a conseqüència de l'enquistament del bloc espanyolista PP-UA-PSOE. Els nacionalistes espanyols volen imposar les seves tesis minoritàries sobre l'electorat basc a través de deixar sense validesa els votants de l'avui tercera força política basca, Euskal Hermitarrok, fet que els mitjans de comunicació obvien deliberadament situant el PSE-EE-PSOE com a falsa tercera força.

Seguint per aquest camí algú s'imagina com s'aïllen poblacions com Laudio (la segona ciutat d'Àlaba), Arrasate, Tolosa, Hernani, Andoain, Ondarroa o tantes d'altres on EH és la força més votada o la que obté la majoria absoluta? Suposar que un Govern PP-UA-PSOE acabarà amb ETA és una fal·làcia. ETA ha sobreviscut al franquisme, als governs d'Adolfo Suárez, Calvo Sotelo, Felipe González i als GAL i a José María Aznar. La via policial ha demostrat reiteradament que és incapaç d'acabar amb la violència. La via policial és tan capaç d'aniquilar escamots d'ETA com incapaç d'impedir que se'n creïn de nous. Hi ha un substrat latent que proporciona cíclicament nous militants a ETA, i aquest substrat és consubstancial a l'actual societat basca com a conseqüència d'un problema polític del qual ETA és l'expressió més visceral i el nacionalisme intransigent que representen Redondo o Mayor Oreja la garantia de l'enquistament. Passades les eleccions basques el problema seguirà sent el mateix. Caldrà tornar a crear les condicions perquè ETA declari una nova treva i iniciar un procés de diàleg en el qual totes les parts hauran de ser capaces de fer renúncies en els seus respectius plantejaments. Serà aleshores quan algú haurà de recordar a Aznar i Mayor Oreja la ceguesa dels seus plantejaments i de fer notar que si la treva hagués persistit possiblement avui continuaríem comptant amb veus lúcides com la d'Ernest Lluch i les de tantes altres víctimes d'aquest conflicte que ja fa massa dècades que es perpetua. El Govern del PP va trinxar qualsevol esperança de trobar una sortida racional al conflicte polític que sacseja el País Basc. Perquè al País Basc, agradi o no, existeix un problema polític, i l'arrel d'aquest problema és que l'Estat espanyol és incapaç d'acceptar la plurinacionalitat d'aquest Estat. Espanya i els espanyolistes només saben afirmar-se com una projecció de Castella i neguen l'existència de les altres nacions peninsulars.

Aquest 13 de maig els bascos voten i el 14 de maig continuarà existint el mateix problema amb independència de qui guanyi, fins que algú torni a fer una aposta valenta i aconsegueixi forçar una situació de distensió en què l'absència d'atemptats permeti deixar que el poble parli. És clar que el més difícil -i ja s'ha demostrat- no és que ETA declari una nova treva. El que a hores d'ara sembla impossible és que el bloc espanyolista accepti que en aquest camí tots han de fer renúncies i que una gran part del poble basc té aspiracions més enllà de l'Estatut i la Constitució. I mentre això continuï així tenim garantits anys de conflicte i enfrontament.

el 3 de vuit

Director: Ricard Rafecas i Ruiz.

Edita: Publicacions Penedès, S.A.

President: Pere Montserrat i Ferrer.

Conseller Delegat: Xavier Freixedas i Domènech.

Redacció, administració i publicitat:

Papiol, 1 - 08720 Vilafranca del Penedès - Tels. 93 892 10 35 i 93 892 02 03

Fax 93 818 02 36.

Redacció Baix Penedès:

La Rumbia, 16. Tr. Aa. - 43700 El Vendrell - Tel. i fax 977 66 41 61.

Publicitat Baix Penedès:

Josefina Bargalló - Tel. 977 66 28 93.

Redacció Sant Sadurní:

Sant Antoni, 9 - 08770 Sant Sadurní d'Anoia - Tel. i fax 93 818 35 01.

Fotocomposició:

4 per 4 Publicitat, S.L. - Vilafranca.

Impressió:

IMPRESSIONS INTERCOMARCALS, S.A. Dipòsit Legal: B-43447-82.

Web: <http://www.troc.es/el3de8>

Correu electrònic: el3de8@troc.es

Redacció Vilafranca: Joaquim Jubert, Jordi Romeu i Josep Forn.

Redacció El Vendrell: Ricard Vinyals i Ferran Rodríguez.

Redacció Sant Sadurní: Ester Boher.

Esports: Tito Boada i Josep Sauleda.

Teatre: Manel Guell. **Art:** Montse Juvé. **El pom de dalt:** Paton Soler

Castells: Eloi Miralles, Biel Senabre i Jordi Mir. **Filatèlia:** Isidre Aymerich.

Llibres: Pere Martí (Coordinador), Silvia Amigo, Joan Cusco, Jordi Ribas,

Anna Ruiz i Mercè Senabre. **Menjar i beure:** Jordi Melendo.

El Temps: Toni Mestres. **Horòscop:** Manel.

Poema: Juliana Messalles. **Plaques de cava:** Julián Carrasco.

Encreuat: Jaume Rafecas. **Internet:** Troc. **Motor:** David Abad. **Escacs:** Josep Ripoll.

Columnistes: Pau Batlle, Fontxo Blanc, Jordi Llavinà, Josep Melich, Marc Robert, Marçal

Sintes, Enric Tomás, Josep-Maria Totosaus, Joan-Anton Ventura i Lourdes Vergés.

Fotògrafs: Félix Miró i Carles Federico.

EDITAT AMB LA COL·LABORACIÓ DE LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

DIFUSIÓ CONTROLADA PER

MEMBRE DE

Els escrits que publiquem a les planes d'opinió, així com qualsevol altre article signat, no són forçosament compartits pel setmanari i només reflecteixen el parer de qui els signa.

Llegit i digerit el contingut del llibre De tretze en tretze, d'Antoni Romeu, coeditat per l'Ajuntament de Sant Sadurní, crec que es mereix dedicar-hi algunes reflexions. Com en tota obra és recomanable començar per les primeres pàgines, que és on normalment tant l'autor com l'editor manifesten les intencions que els han portat a publicar-la. En el cas que ens ocupa creiem que són imprescindibles per entendre tot el que ve després. Afirmo Francesc Llopert, regidor de Cultura de dit ajuntament, en el seu pròleg que aquestes pàgines "han estat escrites en to menor per un Romeu que ha adoptat el capteniment humil de cronista fidel." Comparteixo i certifico la primera idea que s'han escrit en to menor, però després de llegir-les, m'adono que el capteniment, la humilitat i la crònica fidel han estat foragitats i han estat substituïts per altres atributs menys poètics i més patètics que anirà desgranant al llarg d'aquesta rèplica.

He pogut constatar que l'autor del llibre ha estat consegüent amb les intencions que l'han portat a escriure'l i que ell exposa clarament en la introducció. Afirmo literalment: "... aquest treball és parcial, distorsionat, gens objectiu i a vegades una mica impertinent". Aquesta és una declaració d'intencions que s'agraeix per la seva sinceritat i perquè el lector vagi preparat, però que no ens ha de fer perdre de vista que, segons el mateix Romeu, estem davant d'una obra parcial, paraula que, segons el diccionari, "és diu d'una persona que té una prevenció o un partit pres a favor d'una de les parts en causa". Sempre segons l'autor, l'obra és també distorsionada, que és un sinònim de deformada; que no és gens objectiva i per tant s'ha d'entendre que és el contrari, és a dir que és totalment subjectiva; i que és una mica impertinent. Si és una mica impertinent o ho és en excés, si la impertinència és unidireccional o no, i si aquesta impertinència en alguna ocasió és una crueltat, és una qüestió que es valorarà des de la subjectivitat de cadascú i ja ho hauran pogut jutjar els qui han llegit el llibre. A alguns aquesta impertinència els provocarà hilaritat, a d'altres sorpresa, n'hi haurà que s'indignaran i potser també n'hi ha que restaran indiferents. Els he de confessar que després d'haver-lo llegit, puc assegurar que l'autor ha acomplert a bastament els seus objectius.

Una tercera observació. L'autor afirma que "aquest llibre és un encàrrec del regidor de Cultura, Francesc Llopert, de fer un balanç del que han estat els vint anys de democràcia municipal a Sant Sadurní d'Anoia". En la citada presentació, paradoxalment, el mateix autor confessa que: "... aquí es parla dels vint anys que han passat des de les eleccions de 1979 sense fer un balanç a fons de la transformació que ha viscut en aquest temps Sant Sadurní...". Podríem convenir que el regidor de Cultura li encarregà una cosa i Romeu decideix fer-ne una altra. Exactament el que fa en lloc de fer balanç és -des de la meua opinió- passar factura.

compleixi, diguem-ne, les clàusules de l'encàrrec. Quarta observació. L'autor té raó quan afirma a la seva presentació: "Sens dubte, les persones que han ocupat càrrecs al consistori, com a regidors o alcaldes, hi trobaran més mancances, desinformació i tergiversacions que ningú, perquè ells ho coneixen de primera mà". Els puc assegurar que l'autor no m'ha demanat cap mena d'explicació, ni de contrast, ni d'aclariment, ni de documentació... dels 18 anys que vaig estar com a alcalde o regidor a la Casa de la Vila, sabent ell com sap que si s'hagués entretingut a contrastar moltes de les qüestions que s'aborden en el llibre amb els protagonistes, segur que hi hauria menys mancances, desinformació i tergiversacions. Em consta que tampoc no ha consultat res a l'excalde Marcel Gabarró. Ha estat una llàstima no aprofitar les vivències directes dels alcaldes i regidors, tant de l'etapa democràtica com de l'anterior, perquè si ells ho coneixien de primera mà, qui millor que ells per aportar informació per un llibre com aquest per ser fidels a la història i a la veritat? I en el cas de Romeu, la qüestió és particularment greu, ja que durant el procés de redacció del llibre ens hem vist reiteradament per parlar llargament d'altres temes històrics de la Vila, sense que en cap moment m'hagi ni tan sols insinuat la barrila que estava organitzant. Si el proper llibre sobre els vint anys de la creació de la fil·loxera que ja li han encarregat com a cronista oficial de l'actual consistori l'enfoca d'aquesta manera, com no s'està de pregonar, anem ben arreglats.

Cinquena i última observació. L'autor demana disculpes d'entrada als protagonistes d'aquest període històric que critica amb més vehemència, entre els quals Marcel Gabarró i jo ens emportem la palma per voluntat expressa de l'autor, dient-nos: "Que no es deixin enganyar si alguna vegada sembla que aquest treball els vulgui picar la cresta, que ja se sap que allò important és que es parli d'un, encara que sigui bé". Després de 22 anys de democràcia municipal podran comprendre que ja hi estem habituats que ens piquin la cresta, però fins ara sempre havíem gaudit de l'oportunitat de defensar-nos amb els mateixos mitjans. Tot i això, a la recíproca, i amb la voluntat de mantenir el joc net, li dic el mateix a l'autor: Romeu, no et deixis enganyar si alguna vegada sembla que en aquest article et vulgui picar la cresta. Intentaré i m'esforçaré perquè els meus comentaris siguin al més objectius possibles i no esperis ni gens ni mica d'impertinència. Si en algun moment m'aparto d'aquest propòsit des d'ara li demano disculpes a l'autor del llibre i demano disculpes als lectors.

Vilipendis de tretze en tretze (I)

CARLES QUEROL

Tot i això el regidor de Cultura li accepta la feina, sense adonar-se potser de l'error o de l'estratègia, i el llibre s'edita i distribueix encara que no

acompleixi, diguem-ne, les clàusules de l'encàrrec.

Quarta observació. L'autor té raó quan afirma a la seva presentació: "Sens dubte, les persones que han ocupat càrrecs al consistori, com a regidors o alcaldes, hi trobaran més mancances, desinformació i tergiversacions que ningú, perquè ells ho coneixen de primera mà". Els puc assegurar que l'autor no m'ha demanat cap mena d'explicació, ni de contrast, ni d'aclariment, ni de documentació... dels 18 anys que vaig estar com a alcalde o regidor a la Casa de la Vila, sabent ell com sap que si s'hagués entretingut a contrastar moltes de les qüestions que s'aborden en el llibre amb els protagonistes, segur que hi hauria menys mancances, desinformació i tergiversacions. Em consta que tampoc no ha consultat res a l'excalde Marcel Gabarró. Ha estat una llàstima no aprofitar les vivències directes dels alcaldes i regidors, tant de l'etapa democràtica com de l'anterior, perquè si ells ho coneixien de primera mà, qui millor que ells per aportar informació per un llibre com aquest per ser fidels a la història i a la veritat? I en el cas de Romeu, la qüestió és particularment greu, ja que durant el procés de redacció del llibre ens hem vist reiteradament per parlar llargament d'altres temes històrics de la Vila, sense que en cap moment m'hagi ni tan sols insinuat la barrila que estava organitzant. Si el proper llibre sobre els vint anys de la creació de la fil·loxera que ja li han encarregat com a cronista oficial de l'actual consistori l'enfoca d'aquesta manera, com no s'està de pregonar, anem ben arreglats.

Cinquena i última observació. L'autor demana disculpes d'entrada als protagonistes d'aquest període històric que critica amb més vehemència, entre els quals Marcel Gabarró i jo ens emportem la palma per voluntat expressa de l'autor, dient-nos: "Que no es deixin enganyar si alguna vegada sembla que aquest treball els vulgui picar la cresta, que ja se sap que allò important és que es parli d'un, encara que sigui bé". Després de 22 anys de democràcia municipal podran comprendre que ja hi estem habituats que ens piquin la cresta, però fins ara sempre havíem gaudit de l'oportunitat de defensar-nos amb els mateixos mitjans. Tot i això, a la recíproca, i amb la voluntat de mantenir el joc net, li dic el mateix a l'autor: Romeu, no et deixis enganyar si alguna vegada sembla que en aquest article et vulgui picar la cresta. Intentaré i m'esforçaré perquè els meus comentaris siguin al més objectius possibles i no esperis ni gens ni mica d'impertinència. Si en algun moment m'aparto d'aquest propòsit des d'ara li demano disculpes a l'autor del llibre i demano disculpes als lectors.

CARTES

Per al·lusions directes

Més per aclarir uns errors que no pas per sortir al pas d'alguns retrets, m'agradaria respondre a tres cartes aparegudes en aquest setmanari el dia 4 de maig.

En primer lloc em correspon

La redacció d'aquest setmanari es reserva el dret de publicar o no les cartes adreçades al seu director, i el de resumir llurs continguts quan excedeixin de 30 ratlles de 60 caràcters cadascuna. Per tal que un escrit sigui publicat a les planes d'opinió ha de venir acompanyat del nom i cognoms del seu autor, adreça, D.N.I. i un telèfon de contacte. Tots els escrits es publicaran amb el nom i cognoms del seu autor o autors o, en el seu cas, amb el del col·lectiu, entitat o empresa que n'assumeixi l'autoria

Adreceu-les a:

el 3 de vuit

Papiol, 1
08720 Vilafranca del Penedès

contestar la carta d'en Joan Robles, a qui he de donar tota la raó: no és cert, com dic jo al llibre, que ell es presentés a la llista del PSUC l'any 1979 i que el 1983 anés a la del PSC. En realitat a la llista del PSUC hi anava Francisco Robles i Trujillo, cosí seu (segons m'han dit). Demano disculpes per la confusió, però deixa'm dir, Joan, que m'agradaria disculpar-me més davant els lectors del llibre que no pas amb tu (en tot cas, a tu també en qualitat de lector). Per una raó molt senzilla: perquè fer-ho voldria dir que accepto que en aquell paràgraf faig un ús despectiu del terme "trànsfuga" (entre cometes i amb un parèntesi per a justificar-ho), i d'aquesta manera la crítica es mantindria contra el canvi de partit que van fer el Xavier de cal Zamora i del Josep Rafecas. I la cosa, evidentment, no va per aquí ni de bon tros. Tan difícil és entendre i seguir el to irònic d'una frase que comença amb l'expressió "treure drapets al sol"? Em sembla que la introducció és prou entenedora i

tots plegats, prou grandets. El que sí he de fer és agrair al Joan Robles l'elegància i murriera amb què em va fer adonar del meu error: després d'assistir a la presentació del llibre, sense fer-me cap comentari però sí una encaixada de mans, em va passar una fotocòpia del rebut d'una entitat d'estalvis que certifica que ell és militant del PSC des del 1977. En un primer moment em va deixar desconcertat: que fort, militava al PSC i es va presentar pel PSUC! Afortunadament vaig poder comprovar després que havia ficat la pota i que el Joan Robles, fent honor al fet que va ser regidor d'Esports, m'havia fet un dribbling impecable. *Chapeau*, Joan.

Corregiré de pas un parell d'errades clamoroses que he detectat (n'hi ha moltes més de les que voldria...): a la pàgina 133 faig referència a un debat sobre ensenyament en què hi hauria participar Francesc Ventura

(continua a la pàgina següent)